Openbaar Zaaknummer: Z/26/367610

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Grondstoffen- en afvalrapportage 2025

Collegedatum: 30 juni 2026

Kernboodschap
Jaarlijks stelt Dar de grondstoffen- en afvalrapportage op om een gemakkelijk overzicht te bieden van de afvalprestaties. De rapportage over 2025 is aangeboden. De prestaties van de gemeente Wijchen op het gebied van afval en grondstoffen liggen in lijn met de prestaties van de afgelopen jaren.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)

Toelichting
Jaarlijks doen wij sorteerproeven van het restafval. Dit helpt ons inzicht te krijgen in wat er in de restafvalcontainer verdwijnt en in hoeverre dit daadwerkelijk restafval is, of dat het gaat om grondstoffen die eigenlijk gescheiden aangeboden moeten worden. Dit helpt ons om te kijken wat het effect van maatregelen is en voor welke stromen nog verbetering gewenst is. De metingen zijn momentopnamen: ze geven een solide beeld, maar er kunnen soms uitschieters in zitten. Over de jaren heen ontstaat echter een goed beeld van de ontwikkelingen en het effect van beleidsmaatregelen. Bij de grondstoffen doen we waar nodig ook monitoringsacties om inzicht te krijgen in de kwaliteit van de grondstoffen. We willen uiteraard zo min mogelijk restafval, maar nog belangrijker is dat we zuivere grondstofstromen hebben zodat deze zo hoogwaardig mogelijk gerecycled kunnen worden.

Als we naar de cijfers kijken, zien we dat de hoeveelheid restafval niet veel afwijkt ten opzichte van de vorige jaren. We blijven rond de doelstelling van 2020 van 100 kg per inwoner per jaar hangen. De afgelopen jaren hebben we geen beleidswijzigingen doorgevoerd om de hoeveelheid restafval terug te dringen. Als we dit met de andere Dar-gemeenten vergelijken, zamelen wij wat meer restafval per inwoner in dan de rest. Het is echter belangrijk dit in perspectief te plaatsen: in de Dar-gemeenten wordt relatief weinig restafval ingezameld. Voor 2025 zijn er nog geen landelijke cijfers, maar in 2024 lag in de benchmark het gemiddelde aantal kilo’s van vergelijkbare gemeenten op 107 kilo. Ten opzichte van deze vergelijkbare gemeenten zitten we dus net onder het gemiddelde. Een verdere afname is mogelijk, maar resultaten van andere gemeenten laten zien dat dit een systeemwijziging vraagt.

Als we kijken naar de hoeveelheid GFT-afval, dan hebben we in 2025 minder ingezameld dan in voorgaande jaren. Bij deze stroom zien we door de jaren heen vaker grote schommelingen. Het grootste gedeelte van dit volume bestaat uit tuinafval, en de hoeveelheid tuinafval hangt sterk samen met de omstandigheden in het groeiseizoen. De

hoeveelheid die nog in het restafval wordt aangeboden, is redelijk stabiel. De sorteeranalyse van het restafval laat zien dat GFT-afval procentueel nog steeds de grootste stroom is die in de restafvalcontainer verdwijnt. Het gaat hierbij meestal om keukenafval. Als gemeente zijn wij hierin zeker niet uniek; dit zien we in de meeste Nederlandse gemeenten.

De hoeveelheid ingezamelde PMD/Plastic+ is wat afgenomen ten opzichte van vorig jaar. Een perfecte verklaring hiervoor hebben we niet. De afgelopen jaren zien we een afname van de hoeveelheid PMD. Dit komt onder andere door de invoering van statiegeld op kleine flesjes en blikjes. Ook werd de kwaliteitskeuring strenger en heeft er meer afkeur plaatsgevonden. Daarnaast hebben we samen met Dar kwaliteitsacties ondernomen. Per 2026 zijn de nieuwe afspraken met de verpakkingsindustrie van start gegaan. De Wel/Niet-lijst is verruimd: zo mogen lege spuitbussen en koffiecapsules nu ook bij het PMD/Plastic+. De Wel/Niet-lijst is bovendien landelijk geworden, en in de toekomst wordt landelijk gecommuniceerd wat wel en niet onder PMD valt. De vergoeding aan gemeenten wordt sterker en beter gelinkt aan de kwaliteit van de stroom. Om dit te kunnen doen, worden betere en objectievere metingen van de kwaliteit uitgevoerd. Als gemeente krijgen we hierdoor beter inzicht in de kwaliteit van de stroom. Dit maakt communicatie naar inwoners makkelijker en stelt ons in staat beter door te rekenen of acties op kwaliteit (financieel) zinvol zijn.

Wederom is er iets minder OPK (oud papier en karton) ingezameld dan vorig jaar. Dit is een trend die al langer zichtbaar is. De hoeveelheid oud papier neemt af en verandert van samenstelling: tegenwoordig wordt naar verhouding veel meer karton ingezameld. De afgelopen jaren stond de verwerkingsmarkt voor OPK sterk onder druk door externe factoren. De vergoedingshoogte heeft de afgelopen jaren flink geschommeld. In 2025 is deze redelijk hersteld. Samen met Dar en de andere Dar-gemeenten gaan we kijken naar de inzameling van deze stroom in de toekomst en de rol van vrijwilligers hierin.
De stroom glas is de afgelopen jaren vrij stabiel en wijkt niet veel af van voorgaande jaren. Tijdens corona zagen we een sterke stijging, maar het aanbod lijkt inmiddels gestabiliseerd.

Ook de hoeveelheid ingezamelde luiers en incontinentiemateriaal lijkt op een stabiel niveau te komen na de introductie van de inzameling in 2022. Deze stroom komt maar bij een beperkt aantal huishoudens voor, maar als deze voorkomt, gaat het om een behoorlijk volume en gewicht. Dit maakt een stabiel beeld in de sorteeranalyses van restafval lastig. De inzameling van deze stroom blijft uitdagend.

De hoeveelheid ingezameld textiel is toegenomen ten opzichte van voorgaande jaren. De productie van textiel vraagt veel energie, grondstoffen en chemicaliën en is een stroom met een grote negatieve milieu-impact. Het is dus zeer positief dat de hoeveelheid ingezameld textiel voor recycling is gestegen. De textielrecyclingmarkt stond ook in 2025 onder druk. Het was het eerste volledige jaar waarin uitgebreide producentenverantwoordelijkheid in werking was. De afspraken waren nog niet volledig helder en dit zorgde voor wisselende tarieven. Ook de afzetmarkt staat nog onder druk. Door de toename van laagwaardig textiel zijn er hogere sorteer- en verwerkingskosten en staat ook de nuttige toepassing van de stroom onder druk.

De grondstoffen die via de milieustraat werden aangeboden, zijn sterk vergelijkbaar met 2024. Ook de totale hoeveelheid afval is vergelijkbaar met voorgaande jaren, en de samenstellingsanalyse laat eveneens een vergelijkbaar beeld zien.

In zijn totaliteit zijn de prestaties dan ook stabiel ten opzichte van voorgaande jaren.

Gevolgen
N.v.t.

Communicatie
Na aanbieding aan de raad wordt een communicatiebericht gedeeld via de gemeentepagina waarin de belangrijkste resultaten met de inwoners worden gedeeld.

Uitvoering of Vervolgstappen
De rapportage biedt een beeld over 2025. Ook over 2026 volgt zo'n rapportage. Het college heeft inmiddels een meningsvormende nota aan de raad aangeboden waarmee de raad richting kan geven aan het beleid.

Geheimhouding:
N.v.t.